

S. M.

Z prac Prezydium NRA

Palestra 30/3(339), 73-76

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

runkowania prawa autor wielokrotnie podkreśla, często w powiązaniu z odczuciem społecznym i moralnym. Moralność prawa według autora to moralność społeczności stosującej prawo i przestrzegającej go. Jest to spostrzeżenie arcyśluszne, ale jakże często zapominane lub wprost lekceważone. Płaszczyzna przecięcia się prawa i moralności jest zaledwie zarysowana przez autora. Widać, że problem jest tu znany i przez niego dostrzegany, ale nie rozwinięty, zaledwie muśnięty. Nie jest to zarzut pod adresem zbioru, po prostu — obiektywne stwierdzenie.

Każdy, kto zajrzy do recenzowanego zbioru, znajdzie coś dla siebie do przeczytania, przypomnienia, odświeżenia. Wiele z myśli tam zawartych zaakceptuje, nad innymi zaduma się, z innymi się nie zgodzi, ba, nawet z irytacją przejawia chęć polemiki, gorącego sporu czy sprzeciwu. Właśnie o to chodzi, aby lektura nie była „letnia”, aby czytelnik nie pozostawał obojętny, aby refleksje i poglądy autora budziły ten sam odzew u czytelnika, wzbogacały jego wiedzę o przedmiocie, pobudzały krążenie myśli i intelektu. Czy może być coś cenniejszego dla autora i wydawcy?

Na zakończenie nie sposób nie wspomnieć o przyjemnej szacie graficznej okładki, marnym — niestety — papierze i o wielu błędach drukarskich. Do tych braków zaczynamy się z konieczności już przyzwyczajać.

Edmund Mazur

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. UCHWAŁY NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

**Uchwała Nr 2/XI
Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 14 grudnia 1985 r.**

w sprawie przesunięcia terminów zgromadzeń izb w 1986 r.

- I. Naczelna Rada Adwokacka ustala terminy zgromadzeń izb w 1986 r. na drugie półrocze. Zgromadzenia powinny się zakończyć do 31 października 1986 r.
- II. Naczelna Rada Adwokacka uznaje za celowe zakończenie wyboru organów zespołów adwokackich do dnia 30 czerwca 1986 r.
- III. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

B. Z PRAC PREZYDIUM NRA

1.

Wyznaczenie terminu sesji naukowej p.n. „Adwokatura polska w służbie nauki”

Prezydium NRA na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 1985 r. wyznaczyło na wniosek Ośrodka Badawczego Adwokatury prowizoryczny termin zwołania sesji naukowej p.n. „Adwokatura polska w służbie nauki” na 3—5 października 1986 r. w Warszawie. Ostateczna decyzja w tej sprawie zostanie podjęta na najbliższym XII posiedzeniu NRA.

2.

Wyjaśnienia do systemu finansowo-podatkowego w adwokaturze

1. Prowadzenie przez podstawowe jednostki organizacyjne adwokatury, tj. przez zespoły adwokackie, działalności zarobkowej typu usługowego implikuje powiązania tej działalności z systemem podatkowym czy z systemem ubezpieczeniowym (w zakresie ubezpieczeń społecznych) i tym podobnymi dziedzinami, regulowanymi przez przepisy o charakterze finansowoprawnym czy administracyjnoprawnym.

Wspomniane powiązania w dziedzinie finansowo-podatkowej wywołują m. in. konieczność posiadania pełnej orientacji przez kierowników zespołów i ich członków, tudzież przez służby finansowo-księgowe tych jednostek organizacyjnych adwokatury, w dziedzinie prawodawstwa podatkowego. Jak wiadomo, prawodawstwo podatkowe jest ogromnie rozbudowanym działem prawa polskiego, podlegającym częstym zmianom i wywołującym potrzebę jego prawidłowej wykładni. W zakresie wymiaru określonych podatków i opłat wobec jednostek organizacyjnych adwokatury i samych adwokatów zdarzały się w ostatnich latach przykre nieraz pomyłki ze strony niektórych terenowych organów podatkowych, które np. próbowały wobec wzmiarkowanych podatników stosować przepisy o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej, co w odniesieniu do tak specyficznego usługowego zawodu, jakim jest adwokatura — czynna w sferze wymiaru sprawiedliwości i w postępowaniu przed innymi niż sądy, prokuratura i notariat organami państwowymi — było rażącym nieporozumieniem.

W związku z nowymi (z mocą od 1 stycznia 1986 r.) regulacjami prawnymi dotyczącymi dochodowej strony działalności zarobkowej adwokatów zaszła potrzeba przejrzenia dotychczasowych unormowań wewnątrzsamorządowych w dziedzinie rachunkowości zespołów adwokackich i stworzenia nowych podstaw prawnych w tej dziedzinie.

W dołączonej do „Palestry” nrze 12/1985 wkładce zostały zamieszczone oba akty normatywne dotyczące zasad i trybu ustalania wynagrodzeń adwokatów na podstawie odpowiednich stawek opłat za czynności adwokackie. W „Palestrze” zaś nr 2/1986 r. została opublikowana uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 października 1985 r. w sprawie regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich. W ten sposób stworzony kompleks regulacji prawnych o charakterze finansowym stał się kręgosłupem systemu finansowego w adwokaturze.

Powinno pozostawać nadal w zasięgu zainteresowania wszystkich organów adwokatury i każdego adwokata dobre rozeznanie w źródłach i rozwiązaniach prawnych związanych z naszym systemem podatkowym, zwłaszcza zaś co do tych podatków, które dotyczą bezpośrednio adwokatury. Biorąc pod uwagę stronę proceduralną zobowiązań podatkowych, niezbędne jest oczywiście opanowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego (w tym także art. 196 § 2 pkt 2 i 11 k.p.a.) oraz przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1980 r. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i z 1985 r. Nr 12, poz. 50) i dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umarzaniu i udzielaniu ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1956 r. Nr 17, poz. 92 i z 1975 r. Nr 10, poz. 56) wraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 1982 r. w sprawie zasad umarzania i udzielania ulg w spłaceniu należności państwowych (Dz. U. z 1982 r. Nr 3, poz. 211). Przepisy materialnego prawa podatkowego pozostające w zakresie działalności adwokatów i ich

organów samorządowych są nader liczne, niemniej jednak znajomość ich musi być dobrze opanowana przez adwokaturę, bo leży to w jej własnym interesie.

Załączone niżej wytyczne Ministerstwa Finansów z dnia 10 stycznia 1986 r., skierowane do wszystkich izb i urzędów skarbowych, są cennym wyjaśnieniem co do zakresu zobowiązań podatkowych w adwokaturze.

s. m.

MINISTERSTWO FINANSÓW

PO 3-8040-0368/85

Izby i Urzędy Skarbowe wszystkie

W związku z uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 października 1985 r. w sprawie regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich oraz na tle zgłaszanych wątpliwości co do zasad opodatkowania dochodów adwokatów działających w zespołach adwokackich, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1980 r. Nr 27, poz. 111 z późniejszymi zmianami) wyjaśnia się, co następuje:

I. Zgodnie z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 lutego 1982 r. w sprawie uznania niektórych przychodów za podlegające opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 5, poz. 36 i z 1983 r. Nr 65, poz. 295) adwokaci z tytułu uczestnictwa w zespołach adwokackich opłacają — stosownie do § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 października 1985 r. (Dz. U. Nr 49, poz. 259) — podatek od wynagrodzeń, przekraczających kwotę najniższego wynagrodzenia miesięcznego pracowników uspołecznionych zakładów pracy w wysokości 12⁰%, a jeżeli zespół adwokacki opłaca podatek z własnych funduszy — w wysokości 13,5⁰% podstawy opodatkowania. Przez pojęcie uczestnictwa w zespole adwokackim należy rozumieć także kierownictwo tym zespolem. W związku z tym opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń w tej wysokości podlegają: wynagrodzenie adwokata oraz dodatek funkcyjny za kierownictwo zespolem.

Jeżeli adwokat pełni funkcję w organach samorządu adwokackiego i otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie lub dodatek funkcyjny, wynagrodzenie to podlega opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41 z późn. zmianami) według skali określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 stycznia 1953 r. (Dz. U. Nr 1, poz. 1) tzw. tabeli „P” z ewentualnym zastosowaniem odpowiedniej wyższej podatkowej przewidzianej dla drugiego lub trzeciego płatnika lub wyższej rodzinnej. Podatek nie może jednak — przed zastosowaniem wyższej rodzinnej — przekroczyć 21,5⁰%.

II. Podatek obrotowy dotyczący opodatkowania usług zespołów adwokackich pobierany jest na zasadach określonych zarządzeniem Nr 2 Ministra Finansów z dnia 29 lutego 1984 r. w sprawie stawek podatku obrotowego od jednostek gospodarki uspołecznionej oraz ulg i zwolnień od tego podatku (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 3, poz. 6). Wpłaty tego podatku dokonywane są przez zespoły adwokackie do właściwych — według siedziby zespołu — urzędów skarbowych.

III. Uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 26 października 1985 r. w sprawie regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich wprowadziła nowe rozwiązania dotyczące tworzenia i podziału niektórych funduszków w zespołach adwokackich.

1. Fundusz mieszkaniowy — jest obowiązkowy i obciąża koszty zespołu adwokackiego:

a) fundusz mieszkaniowy adwokatów — w wysokości 1% wynagrodzeń brutto,

b) fundusz mieszkaniowy pracowników — zgodnie z przepisami obowiązującymi w jednostkach uspołecznionych.

Sposób wykorzystania środków z funduszu mieszkaniowego ustala samorząd w oparciu o obowiązujące przepisy w jednostkach uspołecznionych.

2. Fundusz socjalny — jest również obowiązkowy i obciąża koszty zespołu adwokackiego:

a) fundusz socjalny adwokatów

— w wysokości do 3% wynagrodzeń brutto,

b) fundusz socjalny pracowników

— w wysokości ustalonej w gospodarce uspołecznionej.

Wypłaty z tego funduszu rozlicza się zgodnie z uchwałą zebrania zespołu według przepisów obowiązujących w jednostkach uspołecznionych.

W świetle przyjętych rozwiązań wypłaty z funduszu mieszkaniowego i socjalnego nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń.

3. Fundusz urlopowy — tworzony w zespołach adwokackich ulega likwidacji.

4. Wypłacany dotychczas ekwiwalent za utratę zarobków z tytułu wyjazdu adwokata do innej miejscowości ulega likwidacji.

Wobec niejednolitej praktyki, jaka była stosowana w poprzednich latach przy dokonywanych wypłatach z funduszu socjalnego, urlopowego i ekwiwalentu za utracony zarobek, nie należy kwestionować niepobrania dotychczas podatku od wynagrodzeń od tych wypłat.

IV. W § 8 ust. 2 lit. g regulaminu rachunkowości zespołów adwokackich określa się jako koszty „drobne wydatki poniesione w związku z prowadzeniem sprawy, których udokumentowanie jest z natury rzeczy niemożliwe lub znacznie utrudnione — do łącznej wysokości 10% ustalonej opłaty za czynności zespołu, ale nie więcej niż 200 zł”.

Uwzględniając specyfikę wykonywania zawodu adwokata należy koszty te — dla celów podatkowych — traktować jako faktycznie poniesione. Oznacza to, iż nie stanowią one dochodu adwokata i nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń.

Z PRAC OŚRODKA BADAWCZEGO ADWOKATURY

I. Muzeum Adwokatury

W dniach 16 maja i 3 października 1985 r. w porozumieniu z przewodniczącym Komisji Kształcenia Aplikantów Adwokackich NRA adw. A. Kiwerskim i przy jego życzliwej współpracy, zwiedzili Muzeum Adwokatury — w ramach sympo-